

Editorial

Barcelona i el canvi global

Inundacions a la Xina, ciclons a les costes nord-americanes, incendis a la Mediterrània... Fenòmens que des de sempre han acompanyat la reduïda història de l'espècie humana sobre la Terra encara que potser amb una diferència: la intensitat i freqüència que caracteritza els temps actuals. El risc i el canvi són ja companys de l'evolució humana en el planeta Terra.

Precisament fa uns mesos, la ciutat de Barcelona -tothom vol venir als congressos que se celebren a aquesta ciutat- va reunir els estudiosos sobre el canvi global més notables del món. L'Institut Cartogràfic de Catalunya, una de les poques institucions científiques del país amb prestigi internacional, va acollir a ecòlegs, químics, biòlegs, economistes, sociòlegs... que discutiren sobre els canvis en la superfície terrestre. La publicació *Medi Ambient. Tecnologia i Cultura* ha volgut aprofitar la concentració de capital intel·lectual i dedicar aquest monogràfic al canvi global, subratllant el seu impacte sobre l'ecosistema mediterrani.

Des d'aportacions més generals a d'altres més concretes, aquest número agrupa les reflexions de diferents investigadors al voltant de les darreres tendències i les claus que expliquen el canvi global. El professor Körner, en un text divulgatiu, aborda els efectes del CO₂ en els sistemes vegetals. L'investigador austríac Günter Fischer, que ens recorda que la història de l'ésser humà, des dels temps bíblics, té molt a veure amb el control i els usos del sòl, repassa les noves aproximacions metodològiques i la utilització de la modelització en l'estudi del canvi global. Eric Lambin, de la Universitat Catòlica de Lovaina, aprofundeix en la reconversió, degradació i intensificació dels usos del sòl en diferents zones del món.

Ja centrats en la Mediterrània, tres investigadors catalans donen una visió més quotidiana del canvi global. Josep Peñuelas, del CREAM, ens recorda que els ecosistemes mediterranis són encara menys coneguts i més variables que d'altres com els de les zones temperades perquè han estat menys estudiats i són més diversos. Presenten una gran variabilitat climàtica, una gran complexitat topogràfica, uns grans gradients en els usos del sòl i en la disponibilitat d'aigua i una gran biodiversitat.

Segurament per tot això són especialment sensibles als canvis atmosfèrics, climàtics, de l'economia mundial, d'usos del sòl i demogràfics. Ferran Rodà, també del CREAM, analitza els canvis en les comunitats vegetals de casa nostra. Finalment, el geògraf de la UAB David Saurí ens recorda que des d'aproximadament a mitjan la dècada de 1950 a ambdues ribes de la Mediterrània, els diferents components del medi econòmic i social han experimentat un conjunt de transformacions molt ràpides que repercuteixen i de manera molt seriosa sobre l'entorn sacionatural tradicional.

La publicació es complementa amb una extensa entrevista amb Xavier Baulies, director educatiu del projecte internacional Land Use and Cover Change (LUCC) i responsable, juntament amb Jaume Terrades, director del CREAM, de l'èxit que obtingué la conferència sobre canvi global que es va celebrar a Barcelona ●

Lluís Reales

Director de «Medi Ambient. Tecnologia i Cultura»